

LÁB *ske* NOVINY

ČASOPIS OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA A OBČANOV LÁBU

• ROČNÍK X.

• ČÍSLO 3/2004

• CENA 0 SK

Sviatky hodové

*Poza bučky poza peň
ubehol nám ďalší deň.
Prídu zase kolotoče,
treba upiecť aj koláče.*

*Vyzvrtať sa na twisteri,
zastrieľať si na strelnici,
kúpiť vatú cukrovú,
náladu mať hodovú.*

*Slniečko nám nech len svieti,
v ten deň sviatočný,
keď nám kostol vysvätili
a bol pre nás posvätný.*

O.D.

Tohtoročné hody očami detí

Hody nie sú len voziť sa na kolotočoch, je to čaro domova, kde sa najbližšia rodina schádza pri spoločnom a bohatom stole. Na tohtoročné hody si pripomíname 256. výročie vysviacky lábskeho kostola v roku 1748.

Deti sa vyšantili do vôle a nechali na kolotočoch kopec peňazí. Ja osobne som sa najviac tešila na cukrovú vatú, ktorú som si nakoniec ani nekúpila. Hrozná! Vozila som sa len málo, radšej som sa pozerala na rozžiarené tváre detí. Najhoršie na tom však bolo, že som si uvedomila, ako veľmi som sa na hody tešila ako malé dievčatko a ako teraz. Tento rok to už bola pre mňa len obyčajná udalosť. Obyčajný víkend, a to ma tak trochu mrzí. Chcela by som sa vrátiť späť do

tých čias, keď som nemohla dospať deň pred hodami. A.G.

Tohtoročné hody boli ochudobnené o stánky a ešte bolo aj poriadne zima. Radšej som sa išiel pozrieť na dobrý futbal, ktorý sa završil výhrou „Lábjanov“. Tohtoročné hody som radšej viac-menej presedel doma v teplúčku. Ale aj tak mi ostanú dobré spomienky. M.CH.

Dokončenie na 6. strane

Hody a nehody (alebo podobnosti čisto náhodné?)

Hody sú výročie posvätenia chrámu, a tým jeho odovzdanie do užívania veriacim. Má slovenčina výraz na skutočnosť, ak sa príhodi opačná situácia? Keď kostol prestane byť kostolom?

OBRÁZOK PRVÝ

V Bruseli roku 1991, v podvečer prikázaného sviatku.

Kostolné brány ostávali zavreté.

V jednom kľučka povolila, ale vnútri bolo prázdno. Na výveske bol oznam, že svätá omša je v sakristii. V kruhu bolo asi 10 stoličiek. Po čítaniach z Písma však nasledovala diskusia prítomných ako osobne vnímajú počutú.

Zmes odporujúcich si názorov, ktoré by na inom mieste snáď skončili hádkou. Inak všetko ako má byť.... to som ešte nevedel túto nečakanú skúsenosť zaradiť.

OBRÁZOK DRUHÝ

Belgicko. O dvanásť rokov neskôr. Presne naproti oknu mojej hotelovej

Dokončenie na 6. strane

Nová cesta z EU -fondov

Obec Láb bola v roku 2003 úspešná v podávaní EU projektov. Získala v programe SAPARD v rámci Priority č. 2 TRVALO UDRŽATEĽNÝ ROZVOJ VIDIEKA opatrenie č. 4b. finančnú pomoc v 100 % rozsahu na realizáciu projektu UKLUDNENÁ MIESTNA KOMUNIKÁCIA.

V čase vyhlásenia podávania žiadosti bola obec pripravená na projekt s tým, že mala vypracovanú projektovú dokumentáciu od firmy CEST PROJEKT, Bratislava a vydané platné stavebné povolenie.

Starosta obce spolu s projektovým manažérom spoločnosti S-CONSULT dokázali v krátkom čase predložiť všetky potrebné doklady v predkladaní žiadosti. Projekt bol výberovou komisiou schválený a následne s agentúrou podpísaná zmluva o poskytnutí finančnej pomoci.

Na základe metodických usmerení Agentúry SAPARD a zákona NR SR č. 363/1999 o verejnom obstarávaní sa uskutočnilo výberové konanie na dodávateľa stavby. V súťaži sa zúčastnili tri stavebné firmy. Víťazná firma DOKARO splnila všetky súťažné podmienky a v termíne a výbornej kvalite zrealizovala cestu. Cesta bola skolaudovaná a daná do užívania verejnosti v júli tohto roku. Namáhavá práca s náročnou administratívou stála za to.

Obec získala na túto stavbu 1,5 milióna Sk z EÚ fondu.

Touto cestou chcem poďakovať Agentúre SAPARD a všetkým zúčastneným, ktorí sa podieľali na realizácii tohto projektu.

Občanom prajem príjemný pocit pri užívaní novej komunikácie.

STAROSTA OBCE

POĎAKOVANIE

Po mnohých rokoch pôsobenia v Základnej škole v Lábe odišla do dôchodku pani učiteľka Mgr. Emília Štefeková.

V mene celej školy by som jej chcela poďakovať za jej celoživotnú prácu, za tie roky, ktoré obetavo venovala deťom a celej našej škole. Aj keď už nepôsobí v škole, nepopretáhala všetky naše kontakty a naďalej sa venuje deťom zo základnej školy v krúžkovej činnosti.

Zo školskej jedálne odišla do dôchodku pani kuchárka Viktória Lukáčková. Mnoho rokov sýtala naše žalúdky tou najlepšou stravou, ktorú vedela pripraviť. Obom dôchodkyňiam ešte raz z celého srdca ďakujem.

Mgr. IVANA DUFKOVÁ

OPÝTALI SME SA ZA VÁS

Odpovedá – Paed.Dr. Monika Valúchová:

Prečo musia byť otvorené nepretržite všetky tri brány do cintorína (aj tak sú dve pokazené stále otvorené)? Občania ich používajú ako skratku z Chribu ale aj ako možnosť cez ne károu doviezť smeti do kontajnera.

Areál cintorína je verejným priestranstvom, teda miestom, kde má každý občan možnosť voľného vstupu. Je len na nás, aby sme ho využili na tie účely, na ktoré je určený.

Obecný úrad v Lábe sa neraz obrátil s výzvou na občanov prostredníctvom rozhlasu na pretrvávajúci problém s voľným pohybom psov po obci. Majitelia sú zodpovední za psov, ktorým musia zabezpečiť starostlivosť o nich.

Od 1. 1. 2004 obecné zastupiteľstvo odsúhlasilo poplatky v súvislosti s pohrebníctvom, mimochodom najvyššie z okolitých obcí, zase máme prvenstvo (pri pohrebe 500 Sk sú z akého dôvodu, čo má obec za náklady) – za užívanie hrobového miesta na 10 rokov zvýšenie ceny z 200 na 400 Sk pri jednom hrobe a zo 400 na 800 pri dvojhrobe –

na čo sa tieto vybrané peniaze používajú?

Určite sme všetci postrehli, že za posledných pár rokov nastalo viditeľné zvyšovanie cien, ktoré sa týka aj všetkých domácností. Z tohto dôvodu prišlo k zvýšeniu nákladov pre OcÚ v súvislosti s areálom cintorína, ako napr. prenájom domu smútku, prenájom obecného pozemku, chladiarenske zariadenie, energie, voda, kúrenie, vývoz odpadu z kontajnera, údržba areálu a, samozrejme, mzda pre správcu cintorína.

Musím však opraviť nesprávnu informáciu o našom prvenstve v stanovení poplatkov na 10 rokov za hroby. Pre porovnanie napr. obec Záhorská Ves vyberá za jeden hrob 1000 a za dvojhrob 2000 Sk; Vysoká pri Morave 600 Sk a 1200 Sk.

• • •

V prípade ďalších nejasností občanov je možné sa informovať na Obecnom úrade v Lábe, kde vám ochotne poskytnú odpovede na vaše otázky.

REDAKCIA

Uznesenie OcZ Obce Láb zo zasadnutia konaného dňa 2. 7. 2004

OBCENÉ ZASTUPITEĽSTVO:

A. berie na vedomie

- A.1. kontrolu uznesení
- A.2. kompetenciarostu rozhodovať o verejnom obstarávaní, ktoré sa prenášajú aj na práce týkajúce sa MŠ a ZŠ. Limit zostáva vo výške 50.000,- Sk
- A.3. rozbor hospodárenia Obce Láb k 31. 5. 2004

B. schvaľuje

- B.1. návrh odmeny p. H. Petrovičovej vo výške 10.000,- Sk
- B.2. úpravu rozpočtu
- B.3. odpredaj pozemkov p. T. Valúchovi po predložení aktuálneho LV a GP za cenu 70,- Sk/m²
- B.4. odpredaj obecného pozemku č. 352/3 o výmere 100 m² p. Alojzovi

Lukáčkovi po predložení aktuálneho LV a GP za 70,- Sk/m².

B.5. odpredaj obecného pozemku p. J. Sofkovi po predložení aktuálneho LV a GP za cenu 70,- Sk/m²

B.6. odpredaj časti obecného pozemku p.č. 2217 o výmere 129 m² – roľa a p. č. 2218 o výmere 98 m² – roľa p. M. Budayovi s manž. za cenu 70,- Sk/m² podľa GP č. 25/2004 zo dňa 12. 3. 2004.

B.7. odkúpenie pozemku par. č. 2218/3 o výmere 37 m² – miestna komunikácia za cenu 70,- Sk/m² podľa GP č. 25/2004 zo dňa 12. 3. 2004.

B.8. otváracie hodiny v prevádzke Espresso Palma každý deň do 24.00 h.

B.9. odmenu za kvalitné vykonávanie svojich povinností:
B.9.1. starostovi – 25 % zo súčtu plátov za 1-6/2004

B.9.2. hlavnej kontrolórke – 5.000,- Sk

B.10. poskytnutie miestnosti na činnosť materského centra v priestoroch starej školy

C. odporúča

C.1. starostovi

C.1.1. prejednať možnú zámenu so žiadateľmi o odpredaj obecného pozemku pp. R. Špačkovej a V. Valúcha

C.2. členom komisii

C.2.1. dať podnet na odbor školstva a rodiny na riešenie problémov s mladistvými M. Olahom, R. Belaškom a B. Belaškom

C.2.2. zaslať list p. Orgovánovej o podmienkach p. M. Olahovej

D. nesúhlasí

D.1. s odpredajom obecných po-

zemkov pp. R. Špačkovej a V. Valúchovi.

E. ukladá

E.1. starostovi

E.1.1. prerokovať s ďalšími vlastníckymi pozemkov danej lokality za účelom vybudovania komunikácie podľa ÚP odpredaj pozemkov

E.1.2. predložiť koncepciu o financovaní MŠ, ZŠ, ŠK a ŠJ

T: do 13.8.2004

E.2. hlavnej kontrolórke obce

E.2.1. pripraviť zoznam podávaných žiadostí o poskytnutie finančných prostriedkov z fondov

T: do budúceho PZ

E.3. finančnej a stavebnej komisii

E.3.1. pripraviť návrh VZN o cene za odpredaj obecných pozemkov

V pondelok 4. 10. 2004 bola slávnostne otvorená internetová učebňa v Základnej škole v Lábe.

Učebňa je vybavená šiestimi novými počítačmi, ktoré sú jednorazovým darom v procese informatizácie škôl na Slovensku od spoločnosti Deutsche Telekom AG. Na projekte spolupracuje Deutsche Telekom AG, Ministerstvo školstva SR, Infovek, ktorý zabezpečuje koordináciu škôl a Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR, ktoré je príjmateľom tohto daru. Spoločnosť Slovak Telecom, dcérska spoločnosť Deutsche Telekom AG je koordinátorom celého projektu. Dodávateľom značkových počítačov IBM je spoločnosť HT Computers a. s.. Pripojenie na Internet zabezpečuje Ministerstvo školstva v rámci projektu Infovek a realizuje ho Slovak Telecom a. s.. Elektroinštaláciu v internetovej učebni na škole urobil pán Rudolf Pír. Pod nové a krásne počítače patria tiež nové stolíky a tie nám pomohol dofinancovať pán Pavel Habuda.

Počítače sú určené všetkým žiakom aj učiteľom na vyučovanie, ale aj na mimoskolskú činnosť, pre všetky predmety, informatické i neinformatické, na výuku, ale aj na hry. Počítače budú slúžiť na vzdelávanie i poznávanie vyu-

Otvorenie internetovej učebne

čovacej látky, ale často krát i seba samého.

Na to, aby sme mohli sprístupniť tieto počítače i verejnosti z obce, požiadala škola o pomoc Úrad práce, sociálnych vecí i rodiny v Malackách

o pridelenie pracovníka z radov uchádzačov o zamestnanie. Spomedzi uchádzačov sme si vybrali pána Alexandra Tichého, ktorý bude na našej škole vykonávať absolventskú prax, za účelom získania odborných zručností

a praktických skúseností zodpovedajúcich jeho dosiahnutému stupňu vzdelania. Financovanie tohto pracovníka je poskytované zo zdrojov štátneho rozpočtu SR a Európskeho sociálneho fondu. Tento pracovník bude v internetovej učebni aj v poobedňajších hodinách v určených dňoch, aby mohli i ľudia z obce prísť do tejto učebne za účelom získania poznatkov alebo nových informácií.

Veríme, že úspešne spolu vykročíme do novej éry informatizácie a modernizácie našej školy v modernej Európe a stretneme sa len s kladnými hodnoteniami či už zo strany žiakov, učiteľov, rodičov i celej obce. Ste u nás srdečne vítaní.

Naše poďakovania patrí predchádzajúcemu vedeniu školy Mgr. Petrovi Kimličkovi a Mgr. Ľubici Chovanovej, ktorí plnili v školskom roku 2003/2004 všetky technické a bezpečnostné požiadavky realizátorov projektu „Počítače pre školy“ a pani učiteľke Ing. Viere Strolkovej, ktorá je odborným garantom projektu Infovek a vypracovala „Projektový zámer“ v rámci projektu Infovek, v ktorom zhromaždila všetky dostupné informácie o škole a taktiež plánované využitie počítačov v Základnej škole v Lábe.

Mgr. IVANA DUFKOVÁ, riaditeľ ZŠ v Lábe

Ako sa dá zaručiť sloboda mladého človeka?

Drahí priatelia, takmer pätnásť rokov žijeme v slobodnom štáte. Jednou z najdôležitejších oblastí, kde sa sloboda prejavuje je svedomie, myslenie, náboženské vyznanie a náboženská viera, čo je zakotvené v čl. 24 Ústavy Slovenskej republiky. Niektoré z práv patriacich do tejto oblasti nadobúdajú pre osoby ich nositeľov skutočnú hodnotu len vtedy, ak je možné tieto práva aj verejne, t. j. navonok identifikovateľným spôsobom prejavovať.

Vo štvrtok, 2. septembra 2004, sa začal školský rok 2004/2005. Žiaci so súhlasom svojich rodičov, v nižších ročníkoch o tom prakticky úplne rozhodujú rodičia za svoje dieťa, sa prihlasujú na náboženskú alebo na etickú výchovu. Prihlasí sa na vyučovanie náboženstva bezpochyby patrí medzi vonkajšie prejavy náboženského vyznania, o ktorých sa hovorí v odseku 2 vyššie citovaného článku Slovenskej ústavy.

Etika a náboženstvo sa navzájom dopĺňajú, sú to súvisiace predmety s tým rozdielom, že na etike, ktorá je vlastne morálkou vybudovanou na čisto prirodzených základoch, sa v princípe nespomína alebo nemusí sa spomínať Boh a tiež ani žiadny iný aspekt ľudskej existencie, ktorý by sme mohli klasifikovať ako transcendentálny, čiže nadprirodzený, patriaci do náboženskej sféry. V tomto zmysle je etika morálkou bez Boha, vybudovanou síce na židovsko-kresťanskej náboženskej tra-

dícií, ale prispôsobená človeku, ktorý môže byť aj ateistom. Na etike sa neučí, že je potrebné veriť v Boha a žiť podľa jeho prikázaní. Žiak základnej školy sa môže prihlásiť buď na jeden alebo na druhý predmet, ktorý sa pre neho potom stáva povinným. Z tohto hľadiska si tieto dva predmety navzájom konkurujú.

V základnej škole v našej obci sa odohrala udalosť, ktorá ma zarazila nielen ako kňaza, ale aj ako človeka, ktorý má záujem na tom, aby intelektuálna a duchovná formácia dnešných mladých ľudí prebiehala čo na najvyššej úrovni, bez zbytočných intríg a presadzovania si osobných záujmov zo strany niektorých vyučujúcich.

Triedna učiteľka deviateho ročníka vyučuje v tej istej triede aj etickú výchovu. Keďže je v škole málo detí, je logické, že každý učiteľ sa snaží získať na svoje predmety, zvlášť na tie povinne voliteľné akými sú náboženstvo a etika, čo najväčší počet žiakov, aby sa jeho predmet mohol vyučovať, s čím samozrejme súvisí aj výška platu a celkové ohodnotenie učiteľa. Spomenutá pani učiteľka, v čase, keď sa deviatci rozhodovali, na ktorý predmet sa prihlásia, im povedala, aby sa tento rok prihlásili na etiku, keďže predtým chodili stále na náboženstvo a aby tak skúsili niečo nové. Taktiež im naznačila, že na hodinách etiky ich bude aj doučovať a pripravovať ich tak na blížiacu sa pri-

jmacie pohovory na stredné školy. Overil som si tieto informácie osobne v rozhovore s niektorými žiakmi a ich rodičmi. Pani učiteľka to však z časti popiera a tvrdí, že o nej rozširujem nepravdivé informácie. Preto ju vyzývam, aby využila svoje právo a žalovala ma, nech sa celá záležitosť vyrieši súdnou cestou. Žiaci sa rozhodne aj pod jej vplyvom všetci okrem jedného prihlásili na etickú výchovu, boli medzi nimi dokonca aj takí, ktorí takmer každý deň aktívne pomáhali pri liturgických úkonoch v kostole. Od roku 1990 podobná situácia v Lábe nenastala. Na konci minulého školského roka, v júni 2004, sa na náboženstvo z terajších deviatikov prihlásilo až 13 žiakov. Je zaujímavé, že na náboženskú výchovu sa prihlásil ešte jeden ich bývalý spolužiak, ktorý v tomto školskom roku prestúpil z lábskej základnej školy do Plaveckého Štvrtka.

Nechce sa mi veriť, že by počas dvoch prázdninových mesiacov zmenili náboženské presvedčenie žiaci a zároveň aj ich rodičia. Niekoľkokrát som vyučoval náboženstvo tohtoročných deviatikov. Aj keď v náboženských vedomostiach nejako zvlášť nevynikali, s pani katechétkou mali veľmi dobrý vzťah, myslím, že jeden z najlepších na škole. Sú to však zväčša slabé osobnosti z nábožensky vlažných rodín, kvôli čomu predpokladám, že ľahko podľahli bezprostrednému a nelegitímne-

mu vplyvu triednej učiteľky, ktorá propagovala svoj vlastný predmet na úkor náboženstva bez toho, aby dala možnosť aj druhej strane propagovať v tom istom čase náboženskú výchovu. Takéto spôsoby vytvárajú v škole, ktorá má byť ideologicky neutrálna, škodlivú atmosféru nátlaku a ovplyvňovania a zužujú priestor potrebný na slobodný vývoj osobnosti žiaka. Z mladých ľudí tak vyrastajú iba členovia uniformovaných skupín, ktorí nedokážu čeliť nepriaznivým vplyvom prostredia a stávajú sa často obeťou drog, alkoholu, neviazaného sexu, atď. Niektorí pedagógovia by si už konečne mali uvedomiť, že v prvom rade by im malo ísť o dobro žiakov a nie iba o vlastné záujmy.

Celý tento prípad, nech sa skončí akokoľvek, považujem za veľké fiasko pre Rímskokatolícku cirkev v Lábe. Viem pochopiť žiakov, tí si skoro vždy volia tie ľahšie predmety, ale neviem pochopiť ich rodičov, ktorí vyznávajú katolícku vieru a svoje deti na náboženstvo neprihlasili. Najväčším nepriateľom náboženstva je nevedomosť. Z tohto dôvodu sa v budúcnosti vynasnažím presadiť zásadu, aby žiaci, ktorí riadne nevyužili možnosť navštevovať náboženskú výchovu v škole, čo evidentne svedčí o ich neserióznom prístupe k náboženstvu, neboli prijatí na sviatosť birmovania.

SPRÁVCA FARNOSTI

Príbeh, ktorý sa mohol stať...

Už bola unavená stály naháňaním sa za niečím, čo malo byť pre ňu šťastným životom. Sadla si na lavičku a zdriemla. Ako vo sne sa jej začal odvíjať celý jej život.

Ako šestnásťročná otehotnela s chlapcom z bane. No než stihli rodičom o svojej láske čo i len naznačiť, jej Mičko, tak ho volala, tragicky zahynul, keď odstreľovali v bani. Rodičia ju odsudzovali a aj odvrhli. Po tom čo porodila krásneho chlapčeka, ktorému dala meno po otcovi – Michal, musela sa ho vzdať. Vyžiť by nemohla s dieťaťom po službách. Keď ho priniesla do sirotinca, kde ho mala nechať a odísť bez adresy a mena, vybrala to posledné čo jej zostalo, keď ju rodičia vyhnali z domu. Bola to retiazka so srdiečkom, ktoré sa otváralo. Zavesila chlapčekovi retiazku na krk, ktoré potom otvorila a vložila doň lístочки na ktorý napísala iba MIČKO. Srdce jej išlo vyskočiť od bolesti, keď chlapčeka položila pred dvere sirotinca. Tichučko spal a ona tichučko plakala. Modlíla sa zaňho, odvtedy až dodnes. Život nemala ľahký. Prešla mnohými službami, choroby ju navštevovali, ako deň a noc. Po dlhých rokoch sa vydala, ale vzala si ožrana, a keď sa upil k smrti, zostala zase sama. Nemala odvahu znova sa vydať. Deti im Pán Boh nedoprial. A to bolo aj dobre, inak by sa musela hanbiť zaňho ešte aj pred nimi. Často spomínala na svoju prvú krásnu, ale kratučkú lásku a najviac na svojho synka. Čo robí, ako sa má? Nanávidí ma? Takéto otázky jej hlavou vírili. Po smrti manžela ho chcela nájsť, ale sirotinec tam dávno už nebol, vyhorel a nikto jej nevedel nič povedať. Prestala hľadať, prestala dúfať, prestala žiť. Nemala pre koho. Prebudil ju hlas. „Tetuška, veď prechladnete“. Zdvihla zrak a hneď ako zazrela tvár, povedala len „Mičko“. „Áno“, znela odpoveď, „Ale odkiaľ ma poznáte?“ Pomyslela si, že je mŕtva a stretla sa na druhom svete so svojím milovaným Mičkom. Ale keď sa lepšie rozhládala uvidela retiazku so srdiečkom, i keď retiazka už bola iná, srdiečko predsa spoznala. Synček, tak si ma našiel. V malej kaviarničke si všetko nepochybné povedali, poplakali a Mičko si odviezol svoju nájdenú mamičku domov k svojej rodine. Už mala zase pre koho žiť.

O.D.

Čo nechceš, aby robili tebe, nerob ani ty iným

V súčasnosti sa veľa hovorí o globálnych problémoch, ktoré ohrozujú človeka najmä v jeho fyzickej existencii. Nemenej závažné sú etické a výchovné problémy, ktoré ohrozujú človeka v jeho duchovnej existencii. Program Etickej výchovy postupne a cielavedome vedie deti a mládež k náročným pedagogickým cieľom a postupne rozvíja osobnosť, jej identitu a prosociálnosť.

Prosociálnym nazývame také správanie, ktoré je zamerané na pomoc alebo v prospech iných osôb, skupín alebo spoločenských cieľov, avšak bez toho, že by dostal za to odmenu. K charakteristike prosociálnej osobnosti patrí:

- prejavuje súcit s ľuďmi, ktorí majú ťažkosti,
- teší ho obdarovať niekoho, alebo rozdeliť sa s niekým,
- namáha sa v prospech iných ľudí,
- úspechy iných ľudí prijíma bez závidi,
- má pochopenie pre starosti a nevýhody svojich známych,
- prežíva s inými ľuďmi ich starosti a radosti.

Aj vám sa zdá, že dnešné deti sú akosi agresívnejšie, drzejšie, uzavretejšie, neúprimnejšie?

Keďže súčasný svet si vyžiadala od rodičov, aby si našli aj 2 zamestnania, na deti už akosi nezostáva čas. Viacerí sa v tomto smere spoliehajú na školu – na jej výchovnú funkciu.

Či chceme, alebo nie, čoraz viac si uvedomujeme, že nestačí iba vzdelanie, ale potrebujeme výchovu a seba-výchovu. Napomôcť tomuto cieľu má aj etická výchova. Nešťastným bolo

riešenie dať etiku v alternácii s náboženskou výchovou, pre každého nastáva dilema, čo si vybrať. Keďže všeobecne prevláda názor, že etická výchova je proti náboženstvu, a teda je to „ateizmus“ (odmietanie viery v Boha – popieranie akéhokoľvek náboženstva), stalo sa tradíciou, že sa musia všetci povinne hlásiť na náboženstvo, pre „pokoj v rodine“, aby boli starí rodičia spokojní.

Mala som možnosť zoznámiť sa s článkom správcu farnosti ešte pred vydaním v obecných novinách, nedá mi, aby som nevyužila svoje právo reagovať.

Vo svojom článku autor ma obviňuje z intríg, z presadzovania si osobných záujmov, atď.

Už 10 rokov vyučujem na ZŠ v Lábe etickú výchovu. Spočiatku, keďže deti v triedach bolo viac, rozdeľovali sa zväčša polovica na EV a polovica na NbV. Deti aj z tej druhej polovice by radi chodili na EV, ale nemohli, pretože vyučovanie prebiehalo súčasne. Teraz je detí omnoho menej v triedach a je pochopiteľné, že sa ich menej hlási na oba predmety a triedy sa spájajú.

Nie je pravdou, že som si propagovala predmet na úkor náboženstva. Kňaz alebo katechéta boli pozvaní na otvorenie školského roku a mohli si svoj predmet spropagovať. Doteraz bola hlavným argumentom pre voľbu náboženstva birmovka – väčšina starších detí ju absolvovala, a preto sa práve oni rozhodli skúsiť aspoň raz etickú výchovu. Je to pochopiteľné, aj ako rodič aj ako učiteľka sa snažím dať deťom všestranné vzdelanie. Okrem povinných predmetov majú možnosť aj iných jazykových kurzov, vzdeláva-

cích krúžkov. Je pre mňa zarážajúce, že kňaz vo svojom článku uvádza, že deti, ktoré osem rokov navštevovali náboženstvo nič z neho nevedia?!?

Zmenou predmetu sa predsa nemenej ich náboženské presvedčenie, ako som vysvetlila v úvode, EV nie je ateistická. Veľa detí práve z tejto triedy chodí pravidelne do kostola a pomáha pri liturgických úkonoch, v čom chceli aj pokračovať, keby ich neodradil kňaz svojimi vyhrážkami. Snažila som sa vzniknutú situáciu riešiť osobným rozhovorom, ale autor článku sa predstavil ako autoritatívny, neústupčivý typ človeka, ktorý si tvrdil len svoje a za žiadnu cenu nechcel pripustiť, že sa mylí. Mal možnosť „porozprávať“ sa so žiakmi IX. ročníka – išlo však len o monológ a príkaz okamžite sa prihlásiť na náboženstvo.

Tvrdenie, že budem na hodinách EV doučovať nejaký predmet je nepravdivé, keďže skupiny sú miešané z viacerých ročníkov, nie je možné využiť tento čas týmto spôsobom.

Som presvedčená, že aktivity etickej výchovy sú pre deti vhodnejšie a potrebné. Kto má záujem o doučovanie, je to náplň poobedňajšej činnosti v škole.

Je mi veľmi ľúto, že pán farár nepochopil, že etika a náboženstvo majú veľmi veľa spoločné, že máme obaja veľmi podobný cieľ.

Nie sú to predmety stojace proti sebe, ktoré sa navzájom vylučujú.

Mám svoju prácu rada, chcem odovzdávať deťom len to najlepšie, chcem, aby z nich vyrástli slušné, plnohodnotné bytosti, ktoré vedia, čo chcú a nemajú problém presadiť sa v našej spoločnosti.

Mgr. LUBICA CHOVANOVÁ

Čas

Tak rýchlo utekajú roky, deň po dni, týždeň po týždni, mesiac po mesiaci. Len nedávno sme oslavovali nové milénium a čo nevidieť bude zase ďalšie. Nezdá sa vám to? Ani sa nezdáte. Len nedávno nás mamy učili chodiť, hovoriť, tešiť sa z maličkostí. Odovzdávame to svojim deťom a vnukom. Či to bolo za vlády cára, kráľa alebo len pána, vždy sa budeme jeden od druhého učiť, alebo len od zlého ponaučenie brať. Brať a dávať, ako za Jánošíka. Bol náš hrdina, ale hlavne tiež bol synom svojej mamy, ktorá ho učila chodiť. Mal veľké srdce, miloval svoju matku, ale aj keď milujeme, ubližujeme. Máme radi bližného svojho, ale toho tam vzadu nie? Aj krátky pozdrav raz za rok poteší a vie, že naňho myslíme. Aj Jánošík by sa potešil, keby o tom vedel. A keďže veríme, vieme, že o tom vie. Staré časy nik nenavrátia, ale spomínať môžeme stále aj nové a nové generácie, budú sa učiť a hlavne, spomínať. Či na dobré alebo zlé, či už v dobrom alebo v zlom. Ale čo nám zostáva, je to, že človek sa narodí a musí sa učiť chodiť, je z neho batoľa, ktoré z nožičky na nožičku vkráča do sveta pubertiakov, pardón tínedžerov, potom do dospelosti. Podaktorí sú a zostanú deťmi stále. Závisí to od každého človečika, ako vezme ten svet zázrakov, divov a hlúpostí. Po dospelosti nám zostáva staroba. Ja by som to nazvala druhé detstvo. Zase nám odchádzajú vlasy, zuby idú do čistiarne, potrebujeme podopierať, prebaľovať, takže sme zase deťmi. Za to sa nik nemusí hanbiť, treba si uctievať druhé detstvo.

O.D.

Zľava: M. Nemeč, O. Surovič, M. Vasaráb, L. Trgíňa, M. Kain, V. Murlasitsová (Juračková), J. Kolandra, V. Brúderová, (Schérová), E. Karsayová, V. Pír, T. Horonyiová (Kovárová), J. Sofka, D. Moravčíková (Juricová), M. Glivíjaková (Štefanovičová), K. Tomkovičová (Juricová), J. Vicen, A. Hrnčiarová (Dobšičková), P. Šikovič, M. Klímová (Filipková) Spodný rad: L. Nohlová (Jarásková), M. Ščepánová (Turanská), A. Klímová (Švajdlenková), A. Ilíková (Filipková).

Stretnutie po rokoch

11. 9. 2004 sa uskutočnilo stretnutie spolužiakov po dvadsiatich rokoch.

Poväčšine 60-roční, ale aj o niečo starší navštívili cintorín v Lábe a v Plaveckom Štvrtku, kde si uctili pamiatku položením kvetov na hroby svojich bývalých spolužiakov.

Potom už v priestoroch školskej jedálne ZŠ v Lábe zavládla atmosféra, aká môže byť po takom dlhom čase. Pospomínali na svoje zážitky z rodnej dediny, zo školy i z detstva, nielen tu žijúci, ale aj zo susednej Moravy. Výbornú náladu všetkým spríjemnila živá hudba a veselé zážitky. Písomné vyjadrenia a poďakovanie organizačnému výboru za perfektné pripravené stretnutie prezentujú ich spokojnosť a tešia sa „dovidenia o 5 rokov“.

M.V.

BLÍŽI SA SVIATOK VŠETKÝCH SVÄTÝCH A DUŠIČIEK

Je to čas, kedy navštevujeme miesta odpočinku našich blízkych na cintorínoch. Je to čas, kedy si viac upravujeme hroby a celý cintorín. Snažme sa zabrániť akémukoľvek vandalizmu, ktorý je aj v našej obci už zakorený, nechovajme sa na cintoríne ako na trhovisku. Je to miesto, ktoré si zaslúži úctu. Pri tejto príležitosti bude na sviatok Všetkých svätých (v pondelok) o 15. h v Dome smútku „Dušičková pobožnosť“, ktorú vedie p. farár Jozef Kemp. Srdečne Vás všetkých pozývame.

REDAKČNÁ RADA

Na plnú hubu

alebo

JEDNA BABKA POVEDALA

- Prečo je Štefkových potok zarastený?
- Čí je most a kto ho natrie?
- Nebude lepšia kvalita údržby cintorína?
- V zákrute na hlavnej ceste pred OcÚ budeme čakať na trhovníkov, kým sa tam nestane nehoda, alebo narovnáme cestu?
- Nemohli by sa lavičky pri parku urobiť z dreva našich regrútov – majú?
- Prečo už niekto neodvolá starostu?
- Prečo obecný úrad nezakúpi fekál, aby zväzal fekálie do čističky, ktorá je už možno aj stará?
- V obci je veľa asfaltu a v ňom plno dier a puklín, ako na ne?
- Prečo sa v tak peknej obci nepostavia bytovky pre mladých a možno aj starších ľudí?
- Bojíme sa zadĺženia obce?
- Kedy sa opraví WC v zdravotnom stredisku – dokedy budeme chodiť s vedrom po vodu?
- Nedalo by sa niečo urobiť so scho-diskom na obecnom úrade?

(anonymne zozbierané od občanov Lábu)

Odpoveď môže dať ten, kto ju pozná

Firma AGRO-KVET, Jana Kolan-drová, 900 67 Láb č. 266, tel.: 779 05 55, 0903 54 95 95 ozna-mujem zákazníkom, že rozširuje predaj vo svojej záhrade:

- ovocné stromky a kríky
- črepníkové chrizantény
- umelé hnojivá

Chríb

Asi pred 60. rokmi bolo v časti de-diny zvaný „Chríb“ asi 50 detí z ro-dín Bernadovci (Chmelovci), Trgí-ňovci, Vavrincovci (Fera), Šišovci, Mírovci (Strnadovci), Vavrincovci (Žofka), Zálesňákovci, Matolkovci, Voltemarovci, Sofkovci, Blažejovci (Lazarovci), Sirotovci, Smolinská, Adamovičovci, Budajky. Bolo ich aj viac, ale tí už boli odrastenejší. Na Chríbe bolo veselo, hlavne podvečer a v nedeľu.

Deti sa hrali rôzne hry, ktoré navy-mýšľali najmä chlapci – Vojta, Štefi. Nechýbalo ani súťaženie, kto a ako najrýchlejšie vybehne na hrdlo pivníc. Aj my, dievčence, sme sa na tú súťaž dali, ale skončilo to pre nás prehrou a ešte sme mali odreté celé nohy. Vojto vymýšľal hry – schovávačku, ale na celého. Dievčence, ale aj menšie deti, sme prehrali, lebo nikdy sme

ich celých nevideli. Stačilo, keď mali schovanú iba ruku alebo nohu, už nás utekali zapľuť.

Rady sme sa hrali hru – na štáty. Keď nás išli chlapci vybiť, tak nás sil-no udreli hlavne do tváre až z toho bol i plač. Ale za chvíľu nám to prešlo a hrali sme ďalej. Kamienky a gom-bičky do jamky, to bola hra všetkých, kde vyhrávali aj dievčatá i menšie de-ti.

Tiež sme hrali všetci futbal. Bola to jedna handrová „mičuda“, do ktorej sme toľko kopali, až sme ju roztrhali.

„Obecná stodola“ – bolo dobré miesto na schovávanie (ale tajne), lebo tam sa nescelo chodiť. Keď sme chlapcov našli, začali vyliezať po ho-lovie a aj my ostatní za nimi. Odvážni chlapci si zhotovili chodúle, na ktorých sme aj my, dievčatá, chodili, ale to často končilo aj mozoľami na čele a vybitými zubami.

Na konci Chríbu bola úzka ulička, ktorá nás doviedla k jazierku. Tam sme páslu husi a pri tom sa hrali rôzne

hry – fojt, vyrezávanie trávy, z ktorej sme si skladali domčeky a rôzne veci. Cvičili sme kotrmelce, stoje na ru-kách, robili kolesá... Pri týchto hrách sme často zabudli na husi, ktoré sa páslu aj na poliach.

V lete aj v zime bol našim útočiskom aj potok „Stav“. Kúpali sme sa vo vo-de, a to na miestach, kde bolo „žabám po kúby“. V zime, keď len trošku pri-mrzlo, už sme sa išli kĺzať na potok alebo na Bencových lúku, ktorú zaliala voda z potoka. Korčule sme nemali, za to sme drali podrážky na topánkach.

Na Chríbe bolo vždy veselo, čo mu nasvedčovalo aj stretávanie sa našich mám. V nedeľu – po nešpori – sa stre-tali a posedeli na lavičkách pod sta-rou malinou, odkiaľ s ozýval smiech a veselá vrava. Hnevy tu neboli ani medzi ženami, a ani medzi deťmi. Dobré sme sa mali na „Chríbečku“ a hoci je to už veľa rokov odvtedy, stále sa nedá zabudnúť na najkrajšie roky nášho detstva.

A.S.

VŠIMLI SME SI

Od 15. augusta 2004 je v býva-lých priestoroch predajne mäsa otvorená nová prevádzka.

Je to stravovacie zariadenie, kto-ré prevádzkujú mladí manželia Jar-mila a Zdenko Zálesňákovci. Svoje vysoko kvalitné služby poskytujú zamestnancom rôznych súkrom-ných podnikov a tiež pre každého, ktorí túto pekne zriadenú prevádzku navštívia. Že sú to služby dobré, cenovo prijateľné, o tom svedčí aj tá skutočnosť, že stravu rozvážajú priamo na pracoviská. Sama túto prevádzku navštevujem a vždy spo-kojná odchádzam. Iste túto služ-bu ocenia aj ostatní obyvatelia Lábu.

MV

Oznamujeme občanom, že v zdra-votnom stredisku v Lábe je zriade-ná telefónna linka 779 05 10.

Dokončenie z 1. strany

izby sa týčilo priechle kostola. Pri príchode som mu nevenoval mimoriadnu pozornosť – veď kostol ako má byť. Ráno ma zarazilo, že pred kostolnou bránou ešte boli mreže ako na obchode. Žeby ochrana pred zlodejmi? Za jednou sochou ale vytrčal zo steny kuchynský digestor. Recepčný v hoteli mi potom povedal, že na prízemí sú kancelárie a zvyšok je upravený na byty. Prestavba bola zvonka vykonaná profesionálne a citlivo... dovnútra som radšej nevkráčal. Nebol to ojedinelý prípad.

OBRÁZOK TRETÍ

Píše sa rok 2547. Nie je to žiadny omyl, my píšeme rok 2004. Len sme v Chiang-Mai, 800 km na sever od hlavného mesta Thajska, Bangkoku. Naš letopočet používajú budhisti len v styku s cudzinou. Thajsko prezentujú cestovné kancelárie ako krajinu úsmevu a priateľských, milých ľudí. Stretnete tu všade neuveriteľnú ochotu a príjemné chovanie. Cudzincom je dovolené takmer všetko s výnimkou dvoch vecí. O to viac ich však Thajčania trescú – smrťou alebo dlhoročným väzením. Je to prechovávanie drog a urážka budhizmu. Pred práziačim slnkom som sa uchýlil v záhrade watu (budhistického chrámu) do tieňa durianu – stromu majúceho ovocie veľké ako dyňa, posiate silnými pichľiacimi, neuveriteľne

Hody a nehody

páchnuceho avšak veľmi lahodnej chuti. Vedľa mňa chodili početní budhistickí mníši vari každého veku, odetí v typickom žltom šate, pretože mať v Thajsku v rodine mnícha je požehnanie a česť. Moja bleďá pokožka upútala pozornosť muža, ktorý práve vyšiel z chrámu (žena sa do rozhovoru s cudzím mužom nikdy nepustí). Otypoval ma na Európana alebo Američana. Zhodou okolností dokonca poznal bývalé Česko-Slovensko. Vypytoval sa na všetko možné až nakoniec rozhovor skončil tam ako u takmer väčšiny Thajčanov. Pri budhizme. Pre nich je to otázka srdca a porovnával svoje náboženstvo predovšetkým s kresťanským a Thajčanov s Európanmi a Američanmi. Sme k Vám milí, úctiví, ochotní, lebo tak nám káže naša viera, ale nechceme byť ako vy. Bohom vám sú peniaze a majetok – nepoznáte už nikoho a nič inšie. Porovnajte naše chrámy a nás s vami! Zbadali ste ten rozdiel? Iste, dalo by sa s ním o tom dlho debatovať, ale čo ak je na tom predsa niečo pravdy?

OBRÁZOK ŠTVRTÝ

V Singapore roku 2004. Ostrovný štát s rozlohou o niečo väčšou ako Malacký okres a počtom obyvateľstva asi 3,2 milióna. Obyvateľstvo tvoria 80 %

Čiňania, 18 % Indovia a Malajci, 2 % cudzinci. Najvýkonnejšia ekonomika na svete. Mesto kde vari každý niečo predáva a niečo kupuje. Obrovské luxusné obchody otvorené 24 hodín a ešte o polnoci plné, ako u nás na Vianoce. Ťažko získavané bohatstvo tečie prúdom. Naleštené autá a vedľa starec nad hrobom zobruč o hrst ryže. Rýchle temto života ako keby nedalo vydychnúť.

Každého prichádzajúceho však okrem mrakodrapov, ktoré môžu smelo súťažiť s New Yorkom alebo Hong-Kongom, prekvapí množstvo kresťanských chrámov. Len pri bližšom skúmaní sa zistí, ktorej kresťanskej cirkvi patria. Počtom kostolov by však Singapur vari prekonal aj Rím! Kostoly v krajinách Ďalekého východu mávajú takmer vždy vedľa seba aj školu, prípadne i kláštor. Boli a sú stavané ako ucelené komplexy.

Hneď za rohom elegantnej ulice Bencoolen sa malo podľa turistického sprievodcu a mapy nachádzať Múzeum krásnych umení. Aj po opakovanom prejdení ulice som ho nemohol nájsť, lebo stále som videl na mieste kde malo byť múzeum rozľahlý kostol. Až keď som nakoniec vošiel pod stĺporadie zistil som, že som v múzeu. Zvonka nič nenasvedčovalo, že nejde o kos-

tol, nikto nič nezrúcal, neodstránil, nikto nič nevyhodil. Tentokrát som zvedavosti podľahol. V Singapore si vedia históriu vážiť o to viac, že sú mladým mestom (založeným sirom Stamfordom Rafflesom v roku 1819). Vo vnútri ostalo po rekonštrukcii a reštaurovaní všetko nedotknuté. Len na mieste obetného stola stálo prenosné premietacie plátno a do lavíc si sadali návštevníci múzea. Až o deň neskôr som zistil, že kostol mal šťastie, keď je v ňom múzeum. Tie ďalšie sú prestavané na konferenčné strediská, administratívne zariadenia a najnovšie už aj na nákupné strediská... síce profesionálne a citlivo, ale... podobnosti a či „nehody“ čisto náhodné?

Náš kostol slávi v týchto dňoch narodeniny, kedy bol vysvätený a daný našim predkom, a tým aj nám, do užívania. Chcel by som mu zaželať, aby nikdy neprišiel deň, ktorý by sa namiesto slova hody, mohol označiť ako posledný deň, keď kostol prestáva byť kostolom... Ale hlavne by som mu chcel žičiť, aj keď nepohodlné, plné lavice veriacich, hlavne detí.

A taktiež by som mu želal profesionálnu a citlivú rekonštrukciu, keď sa nebude nič rúcať, odstraňovať, vyhadzovať, ale všetko čo sa dá, zachrániť, starostlivo opraviť a zachovať pre budúcnosť a ďalšie generácie.

A.S.

Tohtoročné hody očami detí

Futbalový tím tvorený hráčmi-amatérmi hráva v tomto zložení od leta 2004. Vzniku konsolidovaného mužstva, ktoré má v svojom logu „Hostinec u Marty“ predchádzali zimné stretnutia v telocvični ZŠ, ako aj letné na tréningovom ihrisku. V súčasnosti sú naše zápasy naplánované približne do novembra t. r. striedavo na domácom i súperovom ihrisku.

Aj touto cestou by sme chceli poďakovať p. Kafkovej, p. Chmelovi (PNEU-CHMELA), p. Chovanovi za sponzorskú podporu, taktiež hospodárovi TJ p. Pírovi a p. Surovičovi za ich pomoc pri príprave hracej plochy.

BRANISLAV SLEZÁK

Dokončenie z 1. strany

Práve táto udalosť spôsobila, že mnohí z nás týždeň predtým stáli na nohách a starostlivo pripravovali veci, aby nič nechýbalo a aby bolo všetko perfektné. Deti sa už tešili na kolotoče a dospelí na odľahčenie svojej peňaženky. Samozrejme, že ako po minulé roky, ani tento rok nám počasie nežižilo. Typické anglické počasie sprevádzalo zábavu v parku. Ten ožil až poobede, keď boli spustené všetky atrakcie a kde to ozaj žilo. Deti ale i dospelí skúšali rôzne kolotoče, pričom niektorí zistili, že na to nemajú žalúdok. Hody sú vždy super a vždy sa na ne budem tešiť.

B.N.

Vydarený cykloturistický deň

Občianske združenie „Lábjan“ zorganizovalo 5. júla 2004 na sviatok sv. Cyrila a Metoda cykloturistickú túru na Devín.

Zúčastnili sa ho nielen naši občania, ale aj zo susedného Plaveckého Štvrtka. Bicyklistov za krásneho slnečného počasia viedol pán Dominik Blažíček, trasou z Lábu cez Vysokú pri Morave, chráneným územím pri rieke Morave do Devína. Boli sme sprevádzaní krásnou scenériou prírody. Široký okruh chránených živočíchov v tejto oblasti nám oznamovali tabule z tohto prostredia.

Oddychový čas sme využili výstupom na hrad Devín, ale aj v príjemnom a peknom prostredí jeho okolia.

Tí, ktorí venovali tento deň, pre svoje zdravie a príjemný zážitok, sa pochválili svojim známym a príbuzným a chcú s nami v ďalších cykloturistických túrach pokračovať.

Už dnes srdečne pozývame všetkých záujemcov – v októbri 2004 sa vyberieme na Pajštún.

M.V.